

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса за 9 місяців 2022 р.

Колектив Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса за підсумками роботи за 9 місяців 2022 р. забезпечив виконання основних показників відповідно до наказу Держводагентства України від 07.12.2021 р. № 983 «Про заходи щодо підготовки водогосподарсько-меліоративного комплексу до роботи в 2022 році» та наказу БУВР Тиси від 10.02.2022 № 15 «Про основні напрямки роботи та завдання з експлуатації водогосподарсько-меліоративного комплексу у 2022 році».

На утримання водогосподарського комплексу області протягом звітного періоду залучено:

- по програмі 2707050 «Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами» - 61620,7 тис. грн., з них за рахунок загального фонду – 60225,6 тис. грн. (профінансовано 100% до ліміту) та за рахунок спеціального фонду – 1395,1 тис. грн.;

Крім того, залучено коштів:

- за рахунок суб'єктів господарювання - в сумі 76729,8 тис. грн.

- за рахунок міжнародної технічної допомоги та благодійних внесків - 30220,1 тис. грн.

- за рахунок субвенції з місцевого бюджету державному – 598,5 тис. грн.

БУВР Тиси забезпечило виконання за 9 місяців 2022 р. ремонтно-доглядових робіт на міжгосподарській меліоративній мережі:

Поточний ремонт на міжгосподарській мережі загальному та спеціальному фондах виконано на суму - 270,2 тис. грн.

Крім цього виконано очистку на МК Верке по довжині 12,97 км в обсязі 150,0 тис.м³. Роботи виконано за фінансової підтримки угорської сторони в рамках реалізації спільної програми розвитку Берегівської меліоративної системи.

Поточний ремонт на внутрішньогосподарській мережі виконано на суму 643,0 тис. грн. На внутрішньогосподарській мережі виконано 11,2 тис. куб. м земляних робіт, в т.ч. очистка каналів - 3,3 тис. куб. м.

Всі основні показники по підготовці осушувальних меліоративних систем до вегетаційного періоду у 2022 році виконані.

Виконання ремонтно-доглядових робіт на міжгосподарській меліоративній мережі за 9 місяців 2022 року по БУВР Тиси складає:

- очищено каналів від намулу 31,1 т.м³;

- окошено 1824 км / 2045 га дамб і каналів;

- встановлено 448 шт. кілометрових і пікетажних стовпчиків, інформаційних та водоохоронних знаків;

- вирубано 397 км/379 га чагарнику на каналах та дамбах;

- проведена хімічна боротьба з рослинністю 36,3 га;

- побілено, пофарбовано конструкцій на 710 шт. ГТС;

- проведено, відповідно до запланованих, 10350 замірів на режимно-спостережній мережі;

- працювало на доглядових роботах 150 оглядачів та інших робітників;

- фактична вартість виконаних ремонтно-доглядових робіт складає 9958,8 тис. грн.

В області проводився полив сільськогосподарських культур на землях “супутниках” в Ужгородському районі. Станом на 1 жовтня 2022 року полито краплинним зрошенням 265 га багаторічних насаджень. Гектарополиви склали 6625 гектарів.

Договори на подачу води для поливу сільськогосподарських культур на 2022 рік не уклалися.

Гідрологічна ситуація в постійному режимі контролюється службами БУВР р. Тиса за допомогою АІВС Тиса, даних Закарпатського ГМЦ та оперативних даних відомчих водомірних постів (на насосних станціях, шлюзах, водовипусках водосховищ). Забезпечено постійне спостереження за гідрологічним режимом річок та встановлені оптимальні режими роботи водогосподарських систем та водосховищ комплексного використання, що відповідають правилам технічної експлуатації в період паводків.

За 9 місяців 2022 року використано електроенергії -594,44 тис.кВт.год. Зокрема, насосними станціями – 425,18 тис.кВт.год., із них на перекачку води 150,21 тис.кВт.год. Всього з початку року перекачано 8735,07 тис. м³ води з метою уникнення підтоплень населених пунктів і сільсько-господарських угідь.

Механізми працювали на міжгосподарській мережі, аварійно-відбудовчих та ремонтно-експлуатаційних роботах. Виконано земляних робіт у кількості 76,0 тис.м³.

За 9 місяців 2022 р. на спеціальні рахунки надійшло коштів в сумі 1395,1 тис. грн., у тому числі надходження коштів від надання платних послуг механізмами і автотранспортними засобами склали 676,2 тис. грн. Кошти надійшли від:

- *обстеження господарських об'єктів та обладнання з наданням рекомендацій стосовно розроблення заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу гідрологічних явищ на стан водних об'єктів 13,2 тис. грн.;*
- *підготовка та видача юридичним і фізичним особам в установленому порядку технічних умов на проведення інженерних робіт на землях водного фонду та об'єктах меліоративних систем 2,8 тис.грн.;*
- *видача розрахунків та рекомендацій з питань визначення ступеня впливу на водні об'єкти проєктованих споруд 30,9 тис. грн.;*
- *відбір проб ґрунтів, мулу і донних відкладень, поверхневих, підземних, зворотних і стічних вод, вимірювання показників їх якості, визначення властивостей ґрунтів та сировини природного походження (пісок, глина, щебінь та гравій), що використовується для виготовлення будівельних матеріалів і керамічних виробів, вмісту в них радіонуклідів і солей важких металів 351,0 тис. грн.;*
- *інженерні, гідрогеологічні, еколого-геологічні вишукування, проведення проєктних та топографо-геодезичних робіт, складання проєктно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію зрошувальних і осушувальних систем, водойм, протиерозійних споруд, проведення ремонтних, протиповеневих, культуртехнічних, планувальних робіт 175,2 тис. грн.;*

- буріння свердловин, тампонажна та санітарна обробка свердловин, вапнування і гіпсування ґрунтів, будівництво ставків та водойм, гідротехнічних і протиповеневих споруд, проведення днопоглиблювальних та піскоструминних робіт 112,4 тис. грн.;
- послуги, пов'язані з подачею води юридичним і фізичним особам з меліоративних систем і водних джерел для поливу зрошуваних або зволоження осушених земель, промислових і комунальних потреб, а також поливу городів, садів і богарних та наповнення наливних водойм 16,9 тис. грн.;
- послуги, пов'язані з ремонтом насосно-силового устаткування, машин і механізмів, виконанням робіт ремонтно-механічними, деревообробними майстернями та електротехнічними цехами і електролабораторіями, з використанням транспортних засобів та засобів зв'язку, які перебувають на балансі водогосподарських установ та організацій 508,1 тис. грн.;
- послуги пов'язані з виконанням земляних робіт 28,7 тис. грн.;
- інші платні послуги 0,7 тис. грн.;
- оренда майна 155,2 тис. грн.;

На покриття дефіциту бюджетних видатків за 9 місяців 2022р. за рахунок спецфонду направлено 814,3 тис. грн.

Фактично зайняті посади за звітний період склали 529,5 чоловік, з них зайнятих на бюджеті – 527 чоловіки і на спецфонді – 2,5.

Фонд оплати праці працівників БУВР Тиси за 9 місяців 2022 р. по загальному фонду склав 44572,2 тис. грн. Середньомісячна заробітна плата штатних працівників по бюджету склала 9417,0 грн. По заробітній платі заборгованості немає.

Перераховано до Державного та місцевого бюджетів за 9 місяців 2022 р. 18,1 млн. грн., в тому числі до місцевого - 8,2 млн. грн.

Дебіторська заборгованість за 9 місяців 2022 р. склала 53,7 тис. грн., кредиторська – 95,8 тис. грн.

За 9 місяців 2022 року БУВР Тиси забезпечувало діяльність, передбачену двосторонніми Міжурядовими Угодами з питань водного господарства на прикордонних водах. У зв'язку з необхідністю запобігання розповсюдження інфекційних захворювань, спричинених COVID-19, в рамках українсько-угорського співробітництва проведено 2 зустрічі в онлайн форматі, а також 2 онлайн-зустрічі робочих груп з українсько-словацького співробітництва. Також протягом звітного періоду в рамках українсько-угорського співробітництва було проведено ряд зустрічей з угорськими фахівцями щодо обговорення виконання у 2022 році будівельних робіт з реконструкції магістральних каналів Верке і Сипа для обводнення спільної Берегівської польдерної системи. На виконання доручення Уповноважених Урядів України та Угорщини з питань водного господарства на прикордонних водах від 20 травня 2021 року роботи з реконструкції було розпочато у червні 2022 року за рахунок фінансування угорської сторони. Основною концепцією виконання даних робіт є перспектива обводнення українсько-угорських прикордонних територій Берегівської осушної системи, визначальну роль в якій відіграє меліоративний канал Верке.

Одним із напрямків діяльності БУВР Тиси є участь у конкурсах Спільного Моніторингового Комітету з метою отримання Гранту на розвиток водного господарства в Закарпатській області. Гранти фінансуються за рахунок Європейського Інструменту Сусідства у рамках Програми транскордонного співробітництва Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020.

Так, на сьогоднішній день, Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса впроваджує заплановані заходи по наступних Грантових Контрактах (ГК):

1. Відповідно до заходів проєкту міжнародної технічної допомоги *«Зміцнення транскордонної безпеки спільними заходами, спрямованими на запобігання наводків та затоплення внутрішніми водами у межиріччі річок Тиса і Тур»*, який був нагороджений грантом – Грантовий контракт від 13.08.2019 р. № HUSKROUA/1701/LIP/003 (далі – Проєкт), з початку реалізації Проєкту залучено коштів міжнародної технічної допомоги в сумі 67892,5 тис. грн. Кошти направлені, зокрема, на придбання експлуатаційної техніки, обладнання та на виконання робіт по об'єкту *«Реконструкція лівобережної дамби р. Тиса на ділянці с. Теково - с. Гетиня Виноградівського району Закарпатської області.»* частково за рахунок гранту та частково за рахунок державної програми КПКВ 2407070 *«Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області»*, завдяки чому забезпечено дольову частку української сторони у проєкт у розмірі 10% суми бюджету. Завдяки внесеним змінам у нормативні документи України БУВР Тиси у вересні поточного року змогло отримати черговий транш міжнародної технічної допомоги. Кошти першочергово були направлені на виконання завершальних робіт по вищезгаданому об'єкту.

2. Відповідно до заходів проєкту міжнародної технічної допомоги *«Створення транскордонної мережі моніторингу якості води в басейні Верхньої Тиси з подальшим розвитком і модернізацією спільної угорсько-української гідрографічної телеметричної системи»*, який був нагороджений грантом – Грантовий контракт від 30.04.2021 р. № HUSKROUA/1901/6.1/0016 (далі – Проєкт), з початку реалізації Проєкту залучено кошти міжнародної технічної допомоги в сумі 5781,2 тис. грн. Кошти направлені, зокрема на створення онлайн-системи відео спостереження за якістю річок, з яких вже придбано 3 комплекти. З метою забезпечення дольової частки у розмірі 10% суми бюджету проєкту БУВР Тиси у грудні 2021 року розпочато роботи по об'єкту *«Реконструкція та розширення існуючої мережі споруд для проведення гідрометеорологічних спостережень на річках та інших водних об'єктах (АІВС- Тиса 2) (І черга будівництва)»* за рахунок державної програми КПКВ 2407070 *«Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області»*.

3. Відповідно до заходів проєкту міжнародної технічної допомоги *«Спільні заходи з попередження природних катастроф у транскордонному басейні р. Уж»*, який був нагороджений грантом - Грантовий контракт від 29.08.2019 р. №HUSKROUA/1702/8.1/0005, з початку реалізації Проєкту залучено кошти міжнародної технічної допомоги в сумі 10126,1 тис. грн.

Кошти направлено, зокрема на придбання комп'ютерного та іншого спеціального обладнання, на розробку зон затоплень та ризиків для басейну р.Уж та м.Ужгород, розробку техніко-економічного обґрунтування будівництва регулюючої споруди на річці Уж у межах м.Ужгород, здійснено аерофотозйомку території басейну р.Уж (лідарна зйомка русла річки Уж та її приток).

Завершено топогеодезичні роботи по басейну р.Уж, розроблено цифрову модель рельєфу басейну р.Уж, отримані попередні результати гідродинамічного моделювання проходження паводків у басейні р.Уж, розробляються карти загроз і ризиків затоплення згідно з національною методикою. Завершено розробку техніко-економічного обґрунтування «Будівництво регулюючої споруди на р.Уж, в м.Ужгород (район Боздоського парку), Закарпатської області», в тому числі проведено математичне та фізичне моделювання функціонування регулюючої споруди на р.Уж, готуються матеріали для проведення ОВД по об'єкту.

З метою розробки плану управління паводковою ситуацією в басейні р.Уж, триває розробка технічного завдання, а також розгляд матеріалів з картування загроз і ризиків для басейну р.Уж.

19 липня відбувся спільний семінар-тренінг з розробки картування загроз для басейну р.Уж і ризиків для м. Ужгород, на якому українські та словацькі експерти проекту представили отримані результати. Проведено тренінги з моделювання та ГІС для українських експертів проекту та ряд робочих зустрічей.

4. Також Берегівське МУВГ є партнером Проекту *«Комплексна стратегія управління паводками в басейні Верхньої Тиси»*. На розвиток галузі водного господарства в Закарпатській області з початку впровадження проекту залучено кошти міжнародної технічної допомоги в сумі 1041,6 тис. грн. Кошти направлено, зокрема на придбання комп'ютерного обладнання та проведення очистки правобережної дамби річки Тиса від чагарнику з ПК 130 до ПК 135. Також здійснено окошування дамби довжиною 8,6 км.

Працівниками БУВР Тиси та міжрайонних управлінь водного господарства проведено ряд заходів з благоустрою території області. Загалом, очищено, відновлено та впорядковано 19 питних джерел, нараховується 25 погоджених проектів проведення руслоочисних робіт на річках басейну Тиси. Станом на 1 жовтня 2022 р. розроблено 48 режимів роботи водних об'єктів, з 61 орендованих водних об'єктів 11 є замкнутими, без водо регулюючої споруди (не потребують розробки режиму роботи). Розроблено 116 паспортів водних об'єктів згідно звернень органів місцевого самоврядування: Закарпатської ОДА (за межами населених пунктів), сільських, селищних, міських рад та територіальних громад.

За 9 місяців до місцевих та районних бюджетів надходження коштів за надані в оренду водні об'єкти становить 49,5 тис. грн.

На виконання наказу Держводагентства №44 від 16.05.2022р. про затвердження плану заходів, з урахуванням наказу Держводагентства №1105 від 18.12.2020 р. щодо затвердженого плану – графіку процесу розроблення проекту Плану управління річковим суббасейном річки Тиса (надалі ПУРСБ Тиси), спеціалістами Басейнового управління водних ресурсів річки Тиси проводиться детальний аналіз та узагальнення матеріалів щодо підготовки

розділу 8 ПУРСБ Тиси «Повний перелік програм (планів) для району річкового басейну чи суббасейну, їх зміст та проблеми, які передбачено розв'язати: заходи, спрямовані на зменшення забруднення органічними речовинами (дифузні та точкові джерела); заходи, спрямовані на зменшення забруднення біогенними речовинами (дифузні та точкові джерела); заходи, спрямовані на зменшення забруднення небезпечними речовинами (дифузні та точкові джерела); заходи, спрямовані на покращення/відновлення гідрологічного режиму та морфологічних показників у разі порушення вільної течії річок, гідравлічного зв'язку між руслами річок та їх заплавами, гідрологічних змінах, модифікації морфології річок; заплановані інфраструктурні проекти та заходи, спрямовані на зменшення їх впливу на стан поверхневих вод», відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 18.05.2017 №336.

Відповідно до Плану роботи Басейнової ради річки Тиса на 2022 рік 29 червня було проведено шосте засідання в м. Берегове на якому розглядалися питання щодо «Методичних рекомендацій щодо встановлення екологічних цілей та розробки Програми заходів Плану управління річковим суббасейном Тиси на 2025 - 2030 роки», реконструкцію магістральних каналів Верке і Сипа Березівської меліоративної системи Березівського району, розробки «регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2030 року».

Програма моніторингу довкілля у частині контролю якості поверхневих вод за радіологічними і гідрохімічними показниками по Закарпатській області за 9 місяців 2022 р. виконана. Зроблено 2682 вимірювань показників якості води на гідрохімічний аналіз.

Надходження коштів до спеціального фонду за виконання аналізів вод з підприємств-водокористувачів склали 424,7 тис. грн., при цьому виконано 3000 вимірювань.

На державному обліку за формою 2-ТП (водгосп) нараховується 390 підприємств і організацій.

У звітному періоді міжрайонні управління спрацювали без випадків виробничого травматизму, пожеж та ДТП.

З метою забезпечення стабільної роботи водогосподарсько-меліоративного комплексу та виконання державних функцій і завдань у 2022 р. необхідно:

1. Забезпечити безумовне виконання планових показників у частині власних надходжень, в тому числі з використанням автотранспортних засобів, машин і механізмів.

2. Постійно здійснювати співпрацю з місцевими територіальними громадами області щодо залучення коштів, направлених на виконання заходів пов'язаних з функціональними повноваженнями управлінь та розвитку водного господарства.

3. У зв'язку з ситуацією, що склалась у країні внаслідок здійснення державою-агресором збройних атак на енергетичну систему України та з метою підтримання її безперебійної роботи, забезпечити економне споживання електроенергії у водогосподарських організаціях.